

ГАЗЕТА ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ВСЕУКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЗІ СЛУХУ» «УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ГЛУХИХ»

НАШЕ ЖИТТЯ

№ 8 — 2024

**НЕ МОЖЕ БУТИ
ВИПРАВДАНЬ ВІЙНИ!**

ІНТЕРВ'Ю З ТЕТЯНОЮ БИСТРЕВСЬКОЮ

**Не може бути
виправдань війні!**

4-7 стор.

Шановні читачі!

Ось і добігло кінця літо... Неспокійне, спекотне, грозове... На порозі третя воєнна осінь, хоча насправді вона не третя, а вже одинадцята. Завжди дивувала і дивує здатність людей не помічати очевидного. Можливо, це така форма захисту від жорстоких реалій сьогодення: не зважати на негативне, а помічати лише те, що радує, гріє і надихає.

3 повагою редактор «НЖ»

Анонси:

12 Жестова мова і субтитри: затверджено рекомендації щодо безбар'єрності у медіа

інформація про методичні рекомендації щодо забезпечення безбар'єрності у сфері медіа, які затвердило Міністерство культури та інформаційної політики;

8 Відбулася активна реабілітація для ветеранів УТОГ

знову зібралися в НВЦ УТОГ на традиційні заходи ветерани нашого Товариства, які провели ці дні не лише відпочиваючи, а й обмінюючись досвідом роботи;

14 Сім чудових днів літнього табору

розповідь про літній табір для глухих школярів у Навчально-відновлювальному центрі УТОГ.

ГАЗЕТА ПРОМАЙСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ АСОЦІАЦІЇ РАЙОННА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСБ З НАВЧЕННЯ СПОЗ СЛОВОМ «НАШЕ ЖИТТЯ» ТОВАРИСТВО ПЛЮШ

Комп'ютерний набір і верстка виконані відділом організаційної та видавничої роботи виконавчого апарату ЦП УТОГ
Реєстраційний № 753, серія КВ, від 28 липня 1994 р.
Адреса редакції: 03150, м. Київ-150, вул. Велика Васильківська, 74.

Газета видається з 1967 року,
виходить раз на місяць
№ 08 (2557) Серпень 2024

Редактор
Н. КАМЕНЬКА
Комп'ютерна верстка та дизайн
П. МОРГУНОВ

ourlife@ukr.net

ourlife.utog@gmail.com

<https://utog.org/ourlife>

<https://t.me/ourlifeinua>

<https://www.facebook.com/ourlife.utog/>

Не може бути виправдань війні!

— **Тетяно Василівно, мабуть, Вам, як уроженці Пензенської області, зараз особливо нелегко коментувати події, які відбуваються через віроломний напад росії. Як сприйняли Ви те, що сталося 24 лютого 2022 року і як сприймаєте події сьогодення?**

— Не передати словами, що я відчуваю зараз... Як це все можливо? Не може бути виправдань війні! Я народилася і виросла в росії, там залишились родичі, подруги, однокласники. Україна стала для мене другою батьківщиною, вона дала мені все: освіту, спеціальність, сім'ю, житло та роботу.

Чернігів, наш чудовий древній Чернігів з початком повномасштабної війни опинився під руйнівними обстрілами. Адже від кордону до міста лише 66 км...

Але попри все у Чернігові працюють обласна організація і підприємство УТОГ. Про те, як вдалося чернігівцям згуртуватися й організувати роботу в таких нелегких умовах, а також про інші моменти минулого і сучасного життя ми розмовляли з в.о. головині Чернігівської ТО УТОГ **Тетяною Василівною БИСТРЕВСЬКОЮ**

Ранок 24 лютого 2022 року став для мене, як і для більшості українців, початком найбільших потрясінь у моєму житті.

Коли я прокинулася близько 7 години ранку, мені відеозв'язком зателефонувала подруга Таня і замість привітання відразу сказала: «Війна! Не віриш? Увімкни телевизор!». До цього я не вірила, що росіяни можуть на нас напасти, тому у мене був шок від цієї новини.

Ми з чоловіком швидко вдяглися, взяли рюкзачок з документами та поспішили до мами. Поруч у паніці бігли люди.

Ми були не готові до такого перебігу подій, не знали, де знайти укриття, але виявилось,

що у будинку, де жила мама, є бомбосховище. Думали, що посидимо у підвалі декілька днів і далі настане мир. Але ні...

Російська армія напала на Чернігівщину у перший день війни, але місто не було окуповане, проте сильно постраждало від обстрілів. На його вулицях досі видно сліди від обстрілів та бомбардувань.

— Чернігівське учбово-виробниче підприємство УТОГ, на якому Ви розпочинали роботу після закінчення Київського технікуму легкої промисловості, неодноразово потерпало від обстрілів за ці три роки. Як зараз з ремонтом гуртожитку підприємства, адже незабаром знову осінньо-зимовий період?

— Так, наше підприємство у перші дні війни сильно постраждало, особливо після авіаудару по стадіону, розташованому поруч: на УВП повибивало вікна, пошкодило приміщення. Як підкреслює директорка УВП Людмила Петрівна Зубрицька, всі працівники підприємства ранньої весни 2022 року героїчно працювали у холодних цехах без опалення — в теплом одязі, хустках і зимових чоботях. Пізніше, вже восени, завдяки допомозі Латвії встановили десь 70 нових вікон.

Також постраждав і гуртожиток: під час ракетного удару по драмтеатру (у серпні 2023 року) у гуртожитку повибивало вікна, двері, зруйнувало шифер в декількох місцях. Частково відремонтувати його допомогли із Товариства Червоного Хреста.

— Чимало людей, зокрема спеціалістів, які працювали в мережі УТОГ, виїхали з Чернігова. Вам тепер доводиться працювати і за себе, і за них. Як вдається не втрачати оптимізму, все встигати, та ще й блогерством займатися?

— До війни у нас був великий, сильний колектив, зараз нас залишилось мало. Я не засуджую

тих, хто зараз живе за кордоном у статусі біженця. Рятуючи свої сім'ї, дітей від постійних обстрілів, вони змушені були виїхати за межі України.

Зараз, в умовах війни, в центрі уваги має бути соціальна робота з глухими. Я виконую обов'язки головині Чернігівської ТО УТОГ, і мені цікаво освоювати роботу в новій сфері. А ще як директорка БК УТОГ я намагаюсь по можливості проводити інформаційно-роз'яснювальні заходи як у Будинку культури, так і в форматі онлайн, висвітлюючи актуальні новини для глухих Чернігівщини, організовувати для них дозвіллеві заходи.

Раніше у нас був сильний народний колектив художньої самодіяльності «Сузір'я», але молоді таланти роз'їхались по Європі. Незважаючи на це, намагаємось готувати маленькі концертні програми до важливих дат, наприклад, до Дня створення УТОГ, Дня глухих, залучаємо нових людей, допомагаємо їм розвиватись переважно в гуртках малих форм. У підборі пісень, бо я ж не чую, мені допомагають перекладачі жестової мови й голова обласної організації УТОГ.

Блогером я себе не відчуваю, а просто виконую свою роботу в ТО та БК УТОГ і розповідаю про це в соціальних мережах.

— Є відоме китайське прислів'я «Знання — це скарб, який всюди слідує за тим, хто ним володіє». Які саме знання, здобуті Вами, стали Вашим скарбом?

— У дитинстві я не грала з ляльками — моїми улюбленими «іграшками» були книжки. Коли я була маленька, мама часто брала мене з собою на роботу в книжковий магазин, оскільки мене ні на кого було полишити, а спеціального дитячого садочка поруч не було. У магазині я поводитись тихо, захоплювалась розгляданням усіх книжок з малюнками та ілюстраціями.

У Пензенській спеціальній школі-інтернаті

для глухих дітей моїми улюбленими предметами були література, географія, історія і фізкультура. За натурою я гуманітарій, школу закінчила з відзнакою і вступила в Київський технікум легкої промисловості, хоча там предмети були в основному не «мої». На денне відділення потрібно було набрати 20 студентів, із них 60% проходили співбесіду, але мені не пощастило — я запізнилась і вимушена була

складати вступні іспити на загальних підставах. Але я їх успішно склала і вступила до технікуму, насолоджувалась студентським життям і чудовою українською столицею, відвідувала секцію шахів під керівництвом тренера Ю. Зуєва при Палаці культури УТОГ (з 1996 року це Культурний центр УТОГ — ред.).

А пізніше, коли я після закінчення технікуму працювала в Чернігові і вже була матір'ю маленького сина, мені запропонували вступити до Київського інституту культури. Навчатися було дуже пізнавально й захопливо. А яка у нас була цікава й весела група: В. Стіхін — староста, М. Пашник, Л. Топчієва, В. Комедант, С. Номінат (Вергелес), Т. Михайлова (Савкова), О. Карапась, В. Ганессен, М. Марчук, Є. Марченко та багато інших!

— Дружба — ще один найцінніший скарб людини. Яку б раду Ви дали тим, хто шукає вірних друзів?

— Цим неоціненним скарбом потрібно дорожити, адже зараз велика рідкість зустріти справжніх друзів. У житті може бути багато хороших

знайомих, але справжніх друзів завжди менше. Для мене друзі — це ті, з ким можна поділитися радістю своїх перемог і звернутися за допомогою у подоланні труднощів. Це ті, хто робить моє життя яскравішим і насиченим. І я завжди пам'ятатиму, як важливо мати справжніх друзів поруч і як вони зробили моє життя щасливішим. Для мене дружба — це скарб, який я оберігаю і ціную над усе на світі.

Коли я приїхала за направленням у Чернігів, у нас утворилося коло друзів: а це 6 сімей, і в Чернігові добре знають нас. Ці сім'ї були кістяком колективу художньої самодіяльності. Ми разом святкували дні народження, готуючи до них розважальну програму, організовували з дітьми походи по Криму, збирались разом на заходи в БК УТОГ, влаштовували щорічні великодні зустрічі-посиденьки.

— Що Ви можете назвати своїм хобі? Чи змінилися Ваші захоплення з молодих років?

— У мене багато хобі, адже у світі навколо нас багато всього цікавого та захопливого, але зараз ними не займаюсь — на те немає часу. Повернувся інтерес до конструювання та шиття одягу, якому навчалася у технікумі. Вмію в'язати, малювати.

А ще я фанатка біатлону з великим стажем, щороку чекаємо з сином відкриття сезону

Кубка світу та змагань по етапах, які тривають 4 місяці, дивимось перегони по телевізору, ділимося думками й враженнями від кожних перегонів.

— Так, спорт для Вас не лише захоплення, а теж важлива справа Вашої відповідальності, адже Ви очолюєте Чернігівський осередок Спортивної федерації глухих України.

“ Для мене дружба – це скарб, який я оберігаю і ціную над усе на світі „

Щиро дякуємо Вам, Тетяно Василівно, за інтерв'ю і бажаємо Вам подальших успіхів у всіх Ваших справах, починаннях і захопленнях. А найголовніше побажання — мирного неба Вам і всім нам, бо Ви правильно сказали, що нема жодних виправдань тим злочинам і руйнуванням, які чинять вороги на українській землі й у чудовому древньому Чернігові, який став для Вас рідною домівкою.

Відбулася активна реабілітація для ветеранів УТОГ

Ветерани УТОГ — це когорта тих, хто значну частину свого життя присвятив роботі або громадській діяльності в Українському товаристві глухих, хто й нині продовжує брати активну участь у житті УТОГ, допомагаючи іншим долати труднощі, з якими стикається глуха людина похилого віку. Це ті люди, які у свій час допомагали будувати стійку громадську організацію для захисту прав глухих людей та яким зараз потрібна увага та підтримка. Для проведення роботи з ними в Українському товаристві глухих діє Всеукраїнська рада ветеранів УТОГ.

Завдяки фінансовій підтримці ТОВ «Tolk» — надійного постачальника електричної енергії для потреб українських споживачів, ГО «Українське товариство глухих» з 24 до 29 серпня 2024 року організувало в Навчально-відновлювальному центрі УТОГ активну реабілітацію для 48 глухих осіб похилого віку — ветеранів УТОГ, з різних регіонів України.

Активна реабілітація в умовах широкомасштабної війни — це важливі заходи, необхідні для глухих людей похилого віку. Адже в час війни та постійних загроз обстрілів вони досить часто

потрапляють у своєрідний соціальний вакуум та потребують уваги, підтримки й спілкування, які хоч на короткий час дозволяють опинитися в комфортному середовищі та отримати заряд енергії.

Програма активної реабілітації була розроблена з врахуванням потреб та інтересів учасників табору та відбулася в чудовій рекреаційній зоні під Києвом, де кожен з них щоденно отримував заряд бадьорості та сил. Смачна їжа, приготована дбайливими руками працівників їдальні НВЦ УТОГ, комфортні та зручні кімнати для сну та відпочинку, цікаві та змістовні заходи, організовані Всеукраїнською радою ветеранів УТОГ і працівниками відділу організаційної та видавничої роботи ЦП УТОГ, розважальні вечори з участю учасників художньої самодіяльності Білоцерківського будинку культури УТОГ та акторів театру «Райдуга», рухові активності, організовані за підтримки Спортивної федерації глухих, прогулянки, спілкування — все це сприяло відновленню морально-психологічного стану всіх учасників.

Організатори подбали й про культурну програму. 24 серпня, до дня Незалежності України було організовано концерт учасників художньої самодіяльності Білоцерківського будинку культури УТОГ.

У програмі були різноманітні смішні клоунади, театралізовані сценки, а також душевні пісні в жестовому виконанні. Цей концерт став справжнім святом для всіх присутніх, об'єднавши їх навколо спільних цінностей та любові до рідної країни.

Розважальну програму для учасників активної реабілітації серед глухих осіб поважного віку провели актори театру «Райдуга» Культурного центру УТОГ Віталій Науменко, Олексій Бракін, Валерій Марущак та Тетяна Гікава за участі Анжели Тютеревої та Ігоря Шептуненка.

27 серпня відбулася зустріч ветеранів нашого

ГО «УТОГ» та Всеукраїнська рада ветеранів УТОГ від імені всіх учасників

активної реабілітації висловлюють щирю вдячність ТОВ «Толк» за надану фінансову допомогу на організацію та проведення програми реабілітації та бажає компанії процвітання, стійкості та стабільності, а також перемоги Збройним силам України і нашим незламним воїнам, які несуть невтомну службу та всіма силами захищають країну від підлих атак ворога

Товариства із заступниками голови УТОГ — Тетяною Кривко, Віктором Шевчуком та Сергієм Котельянцем, під час якої відбулося активне обговорення реалій сьогодення, в яких живе наша громадська організація та спільнота глухих в Україні.

Учасники активної реабілітації ставили запитання та отримували на них вичерпні відповіді, вносили свої пропозиції, ділилися своїм досвідом переживання війни та отримання необхідної допомоги в умовах воєнного стану.

30 серпня 2024 року гості з Всеукраїнської ради ветеранів УТОГ завітали до офісу Центрального правління УТОГ, де ближче ознайомилися з роботою виконавчого апарату ЦП УТОГ. Вони взяли участь у робочій нараді з участю першої заступниці голови УТОГ Тетяни Кривко, під час якої обговорювали питання організації роботи обласних рад ветеранів УТОГ та їх співпрацю з апаратами правлінь обласних організацій УТОГ, питання обліку ветеранів УТОГ та осіб похилого віку на місцях, організацію надання їм допомоги та низку інших важливих питань, які мають сприяти захищеності та підтримці глухих осіб похилого віку в Українському товаристві глухих.

Продовження на 11 стор. ▼

Власна інформація та інформація з соціальних мереж

Крок за кроком: боротьба УТОГ за права глухих людей

З 25 до 28 серпня 2024 року у Женеві відбулася 31 сесія Комітету ООН з прав осіб з інвалідністю, де Україна звітувала про виконання умов Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю.

У сесії брала участь велика кількість громадських організацій осіб з інвалідністю та, зокрема, Українське товариство глухих. Голова ГО «УТОГ» Ірина Чепчина мала можливість виступити завдяки підтримці Українського жіночого фонду.

У своєму виступі Ірина Чепчина привернула увагу до ситуації щодо дотримання прав глухих людей в Україні та загальноукраїнських організацій, які представляють їхні інтереси. Зокрема, вона відзначила наступне:

1. Державними інституціями надаються рекомендації щодо заперечення терміну

«глухий», «глухі» (англійською — «deaf»). Думка нашого Товариства про неприпустимість такої заборони ігнорується.

2. Держава заявила про готовність провадити зміни щодо дотримання прав глухих людей, зокрема у сфері освіти. На жаль, інклюзивне навчання на сьогодні не відповідає інтересам глухих дітей та молоді — країна до цього не готова. Немає викладачів жестової мови та належної підтримки дітей та батьків у системі шкільної освіти.

3. З перших днів повномасштабної війни Українське товариство глухих зосередило увагу на забезпеченні права глухих, як лінгвістичної меншини, на інформацію рідною жестовою мовою, забезпечення перекладом жестовою мовою офіційних звернень, повідомлень від Державної

служби з надзвичайних ситуацій України, виступів Президента тощо.

4. Державні органи і місцева влада, на жаль, не завжди дбають про доступність інформації для глухих. УТОГ постійно нагадує про це: надає перекладачів жестової мови, вимагає робити світлове чи вібраційне сповіщення про небезпечні ситуації і повітряні тривоги, здійснювати титрування інформації про можливість евакуації, надання гуманітарної допомоги тощо.
5. Кожна людина, в тому числі глуха, має право на якісні медичні послуги. Але коли людину привозять до лікарні і вона нічого не може сказати й пояснити, лікарі не розуміють, що з нею. Тому медичні заклади мають забезпечити системний підхід і використовувати сучасні технології, програми для забезпечення комунікації між глухими пацієнтами та медичними працівниками.
6. На законодавчому рівні визначено статус української жестової мови та мовні права носіїв жестової мови, вимоги до забезпе-

чення доступності спілкування та надання інформації, але ефективність застосування відповідних законодавчих норм є надзвичайно низькою, а отже, і відповідна доступність для понад 40 000 носіїв української жестової мови не забезпечується на належному рівні.

7. Спільнота людей з інвалідністю через порушення слуху значною мірою залишається ізольованою від суспільства, зокрема від його культурного життя. Проте глухі люди мають свою самобутню культуру, яка базується на широкому застосуванні жестової мови та візуалізації інформації.

Висловлені зауваження і пропозиції дозволять Комітетові ООН з прав людей з інвалідністю отримати максимально об'єктивну інформацію стосовно ситуації з правами людей з інвалідністю в Україні.

Так крок за кроком не лише на всеукраїнському, а й на міжнародному рівні триває боротьба УТОГ за права та інтереси глухих людей.

Продовження. Початок на 8–9 стор.

На завершення робочої наради голова Всеукраїнської ради ветеранів УТОГ Світлана Лук'янова висловила вдячність керівництву УТОГ та компанії «Tolk» за організований захід активної реабілітації в умовах широкомасштабної війни для 48 глухих осіб похилого віку — ветеранів УТОГ, особливо відзначивши якість та щоденне наповнення програми реабілітації змістовними та цікавими заходами й активностями, які сприяли максимально ефективному впливу на морально-психологічний стан учасників програми реабілітації.

На завершення візиту до ЦП УТОГ Всеукраїнська рада ветеранів УТОГ також завітала до офісу Спортивної федерації глухих та зустрілася з віцепрезидентом СФГУ

Олегом Лавриком, обговоривши перспективи можливостей активної реабілітації ветеранів УТОГ на місяцях.

Жестова мова і субтитри: затверджено рекомендації щодо безбар'єрності у сфері медіа

Міністерство культури та інформаційної політики затвердило методичні рекомендації щодо забезпечення безбар'єрності у сфері медіа

Ці рекомендації пояснюють, як забезпечити безперешкодне викладення інформації у медіа, зокрема для людей з інвалідністю.

У Мінкульті заявили, що методичні рекомендації створили «з урахуванням кращих світових практик безбар'єрності».

«Досягнення безбар'єрності у сфері медіа розглядається через забезпечення доступності аудіовізуальних медіасервісів (крім

аудіальних) для всіх користувачів, включаючи осіб з інвалідністю, осіб із посттравматичними стресовими розладами, похилого віку, з тимчасовими порушеннями зору та слуху, когнітивними порушеннями, дітей, іноземців, осіб, які знаходяться в шумному середовищі», — кажуть у міністерстві.

МКІП рекомендує медіа подавати інформацію з субтитруванням, перекладом жестовою

мовою чи іншими способами, які забезпечують доступ до контенту для кожного.

Також інформацію радять адаптовувати за допомогою аудіодискрипції (тифлокоментування), з використанням спрощеної мови, формату легкого читання.

Методичні рекомендації детально пояснюють, якими мають бути субтитри. Зокрема, рекомендується використання контрастних темних шрифтів без засічок (Verdana, Arial, Ubuntu, Tahoma, Calibri) на світлому фоні або світлих білих шрифтів — на темному фоні.

Субтитри мають бути синхронізовані з аудіоконтентом настільки це можливо, без заміни та скорочень слів. Неприпустимо закривати субтитри рекламою (рекламною інформацією) та/або іншою інформацією.

Також у МКІП наголосили, що українська жестова мова є мовою спільноти жестомовних осіб, і рекомендували медіа запрошувати тільки кваліфікованих перекладачів жестової мови, що мають відповідну освіту.

«Звісно, ці методичні рекомендації не є вичерпними. Безбар'єрність у сфері медіа розвивається. Тому суб'єктам у сфері аудіовізуальних медіа рекомендовано консультуватися з громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю не рідше одного разу на три роки, аби

“Мінкульт рекомендує медіа подавати інформацію з субтитруванням, перекладом жестовою мовою чи іншими способами, які забезпечують доступ до контенту для кожного.”

знати їхню думку щодо забезпечення доступності програм.

Крім того, медіа рекомендовано залучати їх до розробки інструментів та механізмів забезпечення доступності програм», — сказала начальниця відділу політики безбар'єрності, гендерної рівності та ментального здоров'я МКІП Леся Хемраєва.

Більш детально рекомендації щодо безбар'єрності та довідник можна прочитати на сайті Мінкульту.

Раніше в Україні посилили вимоги до мови на телебаченні.

Українське товариство глухих висловлює щирю вдячність Міністерству культури та інформаційної політики України за співпрацю з нашою організацією для отримання експертної оцінки наших фахівців, ретельне опрацювання наданих пропозицій і врахування їх при роботі над методичними рекомендаціями щодо забезпечення безбар'єрності у сфері медіа.

Дуже сподіваємося на те, що ці рекомендації будуть враховані для забезпечення доступності аудіовізуальних медіасервісів. Особливо чекаємо змін у роботі телеканалів, оскільки до апарату Центрального правління УТОГ продовжують надходити скарги глухих телеглядачів на відсутність титрів, низку якості зображення перекладачів жестової мови тощо.

Отже, методичні рекомендації затверджено і вони повинні працювати на благо людей з інвалідністю, зокрема на забезпечення інформаційної доступності медіапродукції для осіб з порушеннями слуху!

Сім чудових днів літнього табору

За підтримки Німецького товариства глухих (Deutsche Gehörlosen-Bund e.V. (DGB)) та Українського товариства глухих з 12 до 18 серпня у Навчально-відновлювальному центрі УТОГ відбувся дитячий літній табір для глухих дітей з різних куточків України.

Гарно відпочити й отримати нові враження змогли 10 дітей віком від 10 до 15 років — 8 дівчаток і 2 хлопчиків, що приїхали в Пущу-Водицю з Сум (Косівщинська спецшкола), Полтави, Житомирщини (Березівська спецшкола і Житомирська спецшкола № 2), Києва (спецшкола № 18) і Рівненщини (Острозька спецшкола).

Програма табору складалася з різноманітних активностей для цікавого та змістовного дозвілля дітей, які проводили фахівці виконавчого апарату ЦП УТОГ та активісти УТОГ, СФГУ і Київської спілки глухих художників «Натхнення», а також вожаті — Ростислав Чарновський і Ганна Шалашна.

Перший день розпочався зі знайомства, спілкування та різноманітних ігор у рекреаційній зоні на свіжому повітрі. Активно впроваджувалася найголовніша ідея цього дитячого табору — це створення для дітей комфортного й відкритого середовища з жестовою мовою, де всі рівні та вільні.

Другий день роботи літнього табору був наповнений цікавою екскурсійною програмою, за якою учасники табору пройшли найбільш визначними місцями Києва, зустрілися з головою УТОГ Іриною Чепчиною в офісі ЦП УТОГ та погостювали в Культурному центрі УТОГ. В КЦ УТОГ вони відвідали Музей історії УТОГ імені Володимира Скурчинського, разом з яскравою Анжелою Тютеревою познайомилися з апартаментами професійного театру глухих «Райдуга» та стали головними героями розважальної програми «Квадро-мім-шоу» у виконанні неймовірних акторів театру — Віталія Науменка та Олексія Бракіна.

День третій дитячого літнього табору пройшов під девізом «В здоровому тілі — здоровий дух». Цікаві спортивно-рухові конкурси, змагання та випробування запалили в серцях дітлахів такий здоровий азарт, який спонукав кожного разу робити все краще та сильніше. Представники Київського осередку спортивної федерації глухих (КО СФГУ) добре знали, як подарувати дітям щасливі години. Дякуємо всій команді от КО СФГУ за кропітку роботу і такий надзвичайний результат.

А після насиченого спортивного дня Олексій Нашивочников провів урок вивчення основ міжнародного жесту, адже жести мови для глухих — це засіб подолання всіх бар'єрів, навіть міжнародних.

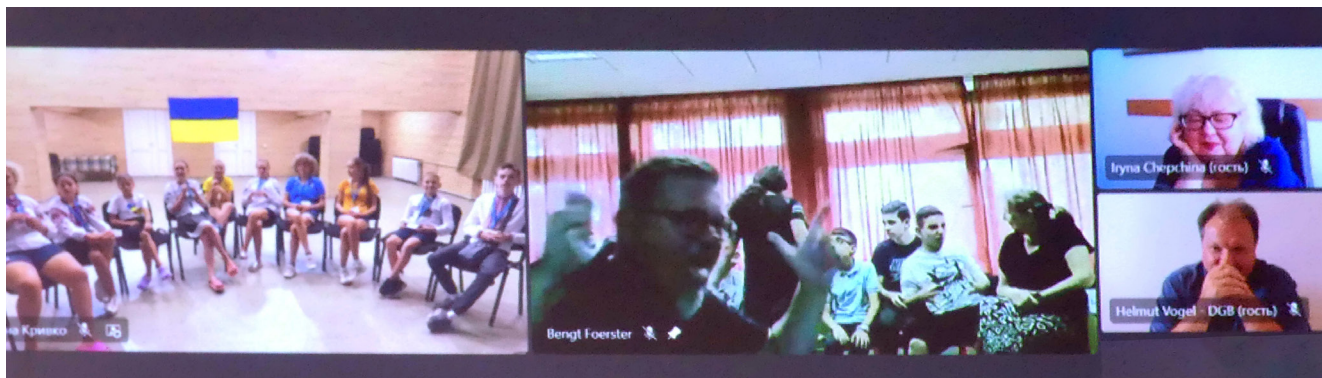
День четвертий дитячого літнього табору був присвячений жестовій мові. Наталія Адамюк провела навчання основам міжнародного жесту та занурила учасників табору у надзвичайний світ української жестової мови.

День п'ятий знову був насичений цікавими заходами та подіями, а саме:

- відбувся телеміст Україна — Німеччина, у якому взяли участь президент Deutsche Gehörlosen-Bund e.V. (DGB) Гельмут Фогель та віцепрезидент Людмила Шмідт, голова Українського товариства глухих Ірина Чепчина, учасники дитячого літнього табору

в Україні та їх однолітки зі школи для глухих дітей у місті Оснабрюк (Osnabruck). Зустріч розпочалася із знайомства між дітьми, а продовжилася цікавим спілкуванням між ними. Гельмут Фогель у своєму вітальному слові висловив підтримку Україні та українським дітям та сподівання на продовження започаткованої практики орга-

нізації літніх таборів для дітей. Ірина Чепчина підкреслила, що УТОГ вдячний за надані можливості та підтримку, ну а діти навіть зіграли у кілька ігор, яким не завадили ні відстань, ні кордони, адже культура глухих та жестова мова долають усі бар'єри;

- після телемосту учасники табору продовжили знайомитися зі спільнотою глухих разом з Наталією Адамюк, опанувавши нові знання, які ідентифікують людину з певною спільнотою;
- вже після смачного обіду для дітлахів організаторами табору було влаштовано ще одну цікаву активність — екскурсію до Музею «Становлення української нації» першого в Україні інноваційного музею історії, де минуле поєднується з сучасними технологіями.

Шостий день запам'ятався дітям творчою активністю з малювання на екологічну тему, мовною грою «Як добре ти знаєш жестову мову?», яку провела Наталія Адамюк, двома

майстеркласами — з настільного тенісу і плетіння браслета. Ще були цікаві заходи «всією командою» — творча командна робота «Салат нашої мрії» і командна гра у пляжний волейбол. А ввечері вожаті провели традиційний для таких таборів «Вечір дружби».

На сьомий день у таборі відбувся майстерклас «Майстерність у кольорах», який провели Олексій Нашивочніков і Анатолій Куралов. Підсумком його стала спільна художня робота дітей під назвою «Україна — мій дім».

Завершила програму табору фотосесія на згадку.

Велика подяка за організацію дитячого літнього табору Німецькому та Українському товариствам глухих, СФГУ, Київській спілці глухих художників «Натхнення», акторам театру «Райдуга», працівникам НВЦ УТОГ і КЦ УТОГ, глухим активістам м. Києва і вожатим

Осипавсь квіт мигдалю,
Догоряв тихо день...
— Де навчилась ти, кралю,
Українських пісень?
Підійма яка сила
Твій пісенний вогонь?
— В твоїм краї я вчилась,
Полюбила його.
Ще — любила концерти
Запальні, голосні...
І з тих пір в моїм серці
Українські пісні.
Усміхнулась чарівно —
Чиста, світла душа.
Тож твоя Україна
Бач, мені не чужа.
Я люблю її далі,
Добрих, щирих людей...
Осипавсь квіт мигдалю,
Догоряв тихо день...

УКРАЇНА — МІЙ ВСЕСВІТ

...Ей, недруги, підступний план
не креслить,
Запам'ятайте краще ці мої слова:
Для мене Україна — цілий Всесвіт,
Її історія гаряча і жива...
Йдучи шляхом достоїнства і честі,
Вона, дасть Бог, урешті-решт воскресне,
І як не виглядало б це чудесно,
Її прийдешне бачу в світлих веснах,
Бо вийде з боротьби вона — нова!
Свобода й воля в ній не другорядні,
Все людяне їй притаманне, все земне...
А ви прийшли, порушили порядки,
Але я певен — з бігом часу це мине.
Не пробуйте встромить ножа їй в груди,
Не намагайтесь нав'язати їй своє...
У неї лицарі були, і далі будуть,
І лицарі-звитяжці в неї зараз є.
Чи не вони вам стали на заваді,
І не зігнулися — з них жоден не гнучкий.

Тож не проводить вам у нас паради,
Тут не допоможуть ваші «Буки» й «Гради»,
Георгіївські нам не вчепите стрічки.
Затямте й знайте — Бог вас покарає
За ваші злочини, діяння і діла.
Настане час, коли всі ваші зграї
Розсіються, розтануть як ранкова мла.
А Україна йтиме далі й далі,
І дивуватиме не тільки вас, а всіх...
І знов в нас будуть свята й фестивалі,
І лад, і мир,
А ще — людський щасливий сміх.

ПОВЕРНЕННЯ ДО РІДНОГО КРАЮ

Пахне медом полин на городі у мамі.
І горять жаром яблука рясно в саду.
Наче музика — скрип у старенької брами,
Котру я відчиняю, як з мандрів іду.
Я пізнав за кордоном і тугу, і втому,
Сперечаючись з відстанню дальніх доріг,
Які з часом таки повертають додому
І покійно лягають на отчий поріг.
Нині знову я тут — зустрічає обійстя:
Он і півень зрадів — і співа, мов гука...
Скалять зуби штахети — чом ні!
— гарні вісті:
Повернувся мандрівник, що довго блукав.
Я вклонитися радий тут кожній биліні,
І усьому, що марилось часто у снах —
Бо у спраглій душі сяяв образ калини,
Що живе і що житиме вічно в піснях.
Я щокою тулюсь до пошерхлого клена —
І листочки його щось повідать спішать.
І від дотику сили вливаються в мене,
І тамується біль, і світліє душа.
Краю мій чарівний! Моя радосте й туго!
Ти — мій добрий цілитель,
розрадник жалів...
Я до тебе спішу, як до щирого друга,
Бо такого як ти, більш нема на землі.

НЕ СПОКУШАЙСЯ НА ЧУЖІ СЛОВА

Якої міри сплатимо ціну
На збайдужіння до своєї мови?
За рідне слово на правах половини
Ще скільки терну взнати й полину?

Ліси поліські і козацький степ
Живі, допоки линуть рідні звуки,
Що їх назвали вперше без принуки
І поєднали у хмільний вертеп.

Арійські витоки, князівський стяг
Виводять люд під Крути й на Майдани,
Зневаживши погрозу, плітки, рани,
Зневаживши лукаво-хижий страх.

Не спокушайся на чужі слова.
Не продавайся під чужинські стяги —
Чужим богам не позичай відваги,
Не йди у найми на чужі жнива.

Допоки під загрозою своє,
Допоки наше серце під питанням,
Чужим героям не твори осанну —
Достойники і в нашій домі є!

* * *

Повільно лине Турія за обрій,
Настирні чайки крають сизу млу.
Минулися і тиверці, і обри,
Обскубав береги безжальний плуг,

Намертво сперті на бетонні брили,
Стрімнину підперезали мости...
Стриножена ріка втрачає сили,
Джерельний спомин — не перерости.

Печаль, співзвучну спалаху негоди,
З натугою до серця допущу:
Як терпко пахнуть посмутнілі води,
Нанизані на струмені дощу!...

* * *

Це ти — Пірей. Вертаючись із мандрів
По океанах весен і ночей,
Вертаючи з хурделиці і Андів,
Кермую на маяк твоїх очей.

В важкі часи життєвих падолистів
Остання пристань вистражданих дум —
твоїх долонь турбота промениста,
Твоєї мови вересневий сум.

Як Богу заманеться одібрати
Твою печаль від вечорів моїх,
Моєму серцю більше не заграти, —
Останні ноти переллються в сніг...

СТАРА ДОРОГА

Тут воїнів стелився ратний шлях —
Дружин князівських, побратимів Байди.
Не раз втікав, умившись кров'ю, лях,
Татарські беки та й всі інші зайти.

Дарма, що випробовує асфальт
На міцність нашу гордість та відвагу, —
Коли уважно слухатимеш даль,
Буремних предків розпізнаєш сагу.

Допоки з нами спомин перемог,
Коругви бойові, наснага славнів,
Нас не зневажить ні орел, ні Бог.
Допоки з нами пам'ять — ми незламні.

Чи буде нашою Європа?

Готуючись до конференції в Любляні, Центральне правління УТОГ проаналізувало враження нашої делегації від участі в Міжнародному конгресі ВФГ у Венеції в 1995 р. і досвід роботи РС СЕСА за останні роки і винесло на розгляд членів РС СЕСА свої пропозиції для їх внесення в Статут майбутньої Європейської федерації глухих.

Ці пропозиції передбачали:

- а) забезпечення при проведенні конгресів і конференцій перекладу виступів поряд з англійською також і російською мовою;
- б) використання повноцінного перекладу російської усної мови на жестову мову;
- в) створення загальноєвропейської федерації глухих не замість нині наявних західноєвропейського, середньоєвропейського та східноєвропейського регіональних секретаріатів товариств глухих, а додатково до них.

У цьому випадку контакти між товариствами глухих Європи можна розвивати за схемою: національні товариства глухих — регіональні секретаріати товариств глухих — Європейська федерація глухих — Всесвітня федерація глухих. Таким чином, національні товариства глухих зберегли б свої вже встановлені зв'язки на регіональному рівні та додатково мали б можливість здійснювати контакти в масштабах усієї Європи, збираючись на загальноєвропейській конференції в проміжках між регіональними зустрічами та міжнародними конгресами ВФГ.

Крім того, при збереженні функціонування РС СЕСА східноєвропейські товариства глухих СНГ (Білоруське, Всеросійське, Українське, Молдавське, Грузинське, Армянське та

Азербайджанське) мали б можливість надати тісно співпрацювати та підтримувати товариські контакти із середньоазійськими товариствами глухих СНГ (Казахським, Киргизьким, Таджикиським, Туркменським і Узбекиським).

Ці пропозиції УТОГ отримали підтримку товариств глухих росії, Білорусії, Болгарії та Молдови, а в Любляні були схвалені також президентом ВФГ Ліізою Кауппінен.

На жаль, делегати Всеросійського і Білоруського товариств глухих з різних причин на конференцію в Люблян не приїхали, тому позицію РС СЕСА на ній представляли тільки представники Болгарського, Молдавського та Українського товариств глухих.

У Любляні взяли участь делегації 22 товариств глухих країн Європи. Президія конференції була обрана демократично з 5 осіб: президент ВФГ Лііза Кауппінен, президент Словенського союзу глухих Франц Планінц, представник Бельгійського товариства глухих Хельга Стівенс — від західноєвропейського секретаріату, президент Чеського товариства глухих Мілада Смутна — від центральноєвропейського секретаріату та президент Союзу глухих Болгарії Васил Панев — від східноєвропейського секретаріату.

У доповнення до основного питання про доцільність створення загальноєвропейської федерації глухих конференція розглянула також інформацію про підсумки роботи кожного з регіональних секретаріатів товариств глухих країн ЗЄ, ЦЄ і СЕСА та інформацію про використання в кожному з регіонів засоби комунікації. Можливість виступити з будь-якого питання була надана кожному, хто цього хотів. Зокрема, від РС СЕСА двічі виступили представники всіх трьох товариств. При цьому

при обговоренні питання про засоби комунікації нами було звернено увагу учасників конференції на те, що, на жаль, і в Західній Європі теж для спілкування між собою глухі переважно користуються факсами та комп'ютерною електронною поштою, тобто засобами, які розроблені для чуючих бізнесменів, а не спеціально для глухих. Отже, нам усім необхідно об'єднати свої зусилля для вироблення додаткових технічних засобів для глухих і складання технічних завдань на їх проєктування.

У цілому ж конференція, незважаючи на певні розбіжності у поглядах і деяку скутість учасників, пов'язану з недостатнім їх знайомством між собою, пройшла цікаво і була безумовно корисною. Однак вирішити головне питання про створення загальноєвропейської федерації глухих на цій конференції ще не було можливим.

Це пояснюється тим, що, не будши раніше знайомими між собою, навіть найбільш активні представники всіх трьох регіональних секретаріатів не мали можливості підготувати та запропонувати учасникам конференції проєкт Статуту федерації. А без цього не можна було вирішувати і питання створення федерації, бо не всім учасникам були зрозумілі цілі її створення, її структура, принципи роботи, умови фінансування та деякі інші питання. Тому учасники конференції прийняли рішення створити робочу групу в складі Х. Стівенса, Ф. Планінца і президента Всеросійського товариства глухих В.П. Смальцера, якій доручено розробити проєкт Статуту федерації та її програмні документи й після схвалення їх регіональними секретаріатами винести на розгляд наступної загальноєвропейської конференції, яку планувалося провести в 2001 р. в Римі під час святкування 50-річчя ВФГ.

Підбиваючи підсумок сказаному, хотілося б зупинитися на питаннях, які можуть виникнути у багатьох: а чи потрібна нам при нашій бідності ще й Європейська федерація глухих, оскільки посилення на її конференції представників національних товариств

пов'язано з істотними витратами?

Залишимо у стороні улюблений вислів спортсменів про те, що, беручи участь у міжнародних змаганнях, вони тим самим підвищують престиж країни. Поглянемо на питання чисто з практичної сторони. В газеті «Киевские ведомости» від 26 червня 2000 р. була опублікована замітка про те, що згідно з рейтингом Всесвітнього форуму в Давосі (Швейцарія) за підсумками 1999 року конкурентоспроможність продукції України на міжнародних ринках займала передостаннє 58-е місце, а останнє 59 місце займала конкурентоспроможність продукції росії. Це в цілому по наших країнах. Зрозуміло, що конкурентоспроможність продукції підприємств УТОГ, враховуючи нашу специфіку, знаходиться десь у цьому ж діапазоні. Так чи треба нам замикатися в собі, відриватися від світової цивілізації і не робити спроб використувати чужий досвід?

Я знаю, що Європейська федерація глухих, якщо вона буде створена, ніколи не стане обговорювати питання конкурентоспроможності продукції підприємств глухих не лише тому, що в Західній Європі немає прообразів наших УВП, але ще й тому, що ми поки не навчилися обговорювати такі питання навіть на засіданнях нашого РС СЕСА. Але я знаю й інше. Лінія з фарбування дротяних виробів в електростатичному полі, впроваджена на Луганському та Кіровоградському УВП УТОГ завдяки тому, що делегація УТОГ ще в 1992 році побачила таку лінію в Польщі. А виробництво кетчупу і майонезу відкрито Одеським ВО «Електрик» УТОГ завдяки тому, що делегація УТОГ у 1998 році привезла цю ідею з Болгарії. Список цих прикладів можна продовжити. Так що отримати можливість пізнати світ у порівнянні — це така удача, значення якої важко переоцінити. У цьому зв'язку створення Європейської федерації глухих — справжній шлях для національних товариств Східної Європи до контактів із товариствами глухих інших європейських країн, а через них і з цивілізаціями Західної Європи.

Сім чудових днів
літнього табору
10-12 стор.

